

คู่มือการดำเนินงาน “บุณย์บ้าน/หมู่บ้านไอโอดีน”

คำนำ

คู่มือการดำเนินงาน “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน” จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการดำเนินงานสำหรับ ชุมชน/หมู่บ้าน ที่มีความสนใจในการพัฒนาสู่การเป็น “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน” รวมถึงการประเมินผลการ ดำเนินงาน กำกับติดตาม การควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อล่วงเสริมและ สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีความรู้ ความสามารถ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดโรคขาดสารไอโอดีนอย่างยั่งยืนต่อไป

คณะกรรมการ ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคู่มือการดำเนินงาน “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน” จากภาคีเครือข่ายโครงการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการจากสำนักงานสาธารณสุข จังหวัด และจากห้องถังจังหวัดทั้ง 75 จังหวัด สมาคมองค์กรบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย ชมรมอาสา สมัครสาธารณสุขแห่งประเทศไทย นักวิชาการจากศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ร่วมมือ ในการจัดทำคู่มือเล่มนี้

สำนักโภชนาการ กรมอนามัย

มกราคม 2554

สารบัญ

1. คำนิยาม “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน”	6
2. คำชี้แจงการใช้คุ่มือ	
2.1 รายละเอียดการประเมิน	6
2.2 เกณฑ์การประเมิน	7
2.3 ระดับการประเมินและความถี่	7
2.4 ระดับคุณภาพในการประเมิน	7
2.5 แบบฟอร์ม 1 : แบบประเมิน “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน”	8
2.6 แบบฟอร์ม 2 : สรุปผลการประเมิน	13
องค์ประกอบที่ 1 : กระบวนการขับเคลื่อน ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน	
ตัวชี้วัดที่ 1.1 : ชุมชน/หมู่บ้าน มีนโยบายและมาตรการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน	16
ตัวชี้วัดที่ 1.2 : ผู้นำและแกนนำชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชนมีความรู้ และปฏิบัติเรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนได้	17
ตัวชี้วัดที่ 1.3 : มีการสุ่มตรวจคุณภาพเกลือเสริมไอโอดีนที่แหล่งผลิต (ถ้ามี) สถานที่จำหน่าย ร้านอาหาร ครัวเรือน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียน ปีละ 2 ครั้ง	19
องค์ประกอบที่ 2 : ระดับความสำเร็จในการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของชุมชน/หมู่บ้าน	
ตัวชี้วัดที่ 2.1 : แหล่งผลิตเกลือเสริมไอโอดีนในชุมชน/หมู่บ้าน (ถ้ามี) ทุกแห่งผลิตเกลือเสริมไอโอดีนได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด	21
ตัวชี้วัดที่ 2.2 : สถานที่จำหน่ายเกลือเสริมไอโอดีนและผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีน ทุกแห่งจำหน่ายเกลือเสริมไอโอดีนและผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพ	21
ตัวชี้วัดที่ 2.3 : ครัวเรือนมีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 90	21

หน้า

ตัวชี้วัดที่ 2.4 : ร้านอาหาร (ถ้ามี) แห่งละ (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือเสริมไฮโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไฮโอดีนที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประกอบอาหาร	21
ตัวชี้วัดที่ 2.5 : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือเสริมไฮโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไฮโอดีนที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประกอบอาหารให้เด็กบริโภค	21
ตัวชี้วัดที่ 2.6 : โรงเรียน (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือเสริมไฮโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไฮโอดีนที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประกอบอาหารให้เด็กบริโภค	21

ภาคผนวก

แบบฟอร์ม 1 : แบบประเมิน “ชุมชน/หมู่บ้านไฮโอดีน”	24
แบบฟอร์ม 2 : สรุปผลการประเมิน	29
แบบฟอร์ม 3 : ใบแสดงความจำงของรับการประเมิน “ชุมชน/หมู่บ้านไฮโอดีน” จากผู้ประเมินภายนอก	31
แบบฟอร์ม 4 : แบบสอบถามความรู้ การปฏิบัติ และความพึงพอใจ เรื่องการควบคุม ป้องกันโรคขาดสารไฮโอดีนของผู้นำชุมชน/แกนนำชุมชน	32
แบบฟอร์ม 5 : แบบสอบถามความรู้ การปฏิบัติ และความพึงพอใจ เรื่องการควบคุม ป้องกันโรคขาดสารไฮโอดีนของประชาชน	37
รายชื่อคณะทำงาน	42

1. คำนิยาม “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน”

ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน หมายถึง ชุมชน/หมู่บ้านที่มีความสมัครใจแล่สันใจเข้าร่วมการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทยและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนทุกกลุ่มวัยด้วยกระบวนการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ตามเกณฑ์ “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน” และผ่านกระบวนการครอบคลุมทุกเรียนด้านการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน โดยแกนนำชุมชน/หมู่บ้านและภาคีเครือข่ายสามารถนำที่เรียนไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาต่อยอด และขยายผลได้ ในลักษณะดาวกระจายอย่างน้อย 1 : 5

2. คำชี้แจงการใช้คู่มือ

คู่มือการดำเนินงาน “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน” เป็นเครื่องมือสำหรับ

1) การดำเนินงานโดยตนเอง (ประเมินภายใน) โดยคณะกรรมการ ชุมชน/หมู่บ้าน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สาธารณสุข นักวิชาการ อปท. และแกนนำชุมชน ใช้ประเมินตนเอง เพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้าน การควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน และ ผลักดันให้เกิด ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน

2) การประเมินภายนอก โดยผู้ประเมินภายนอก ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือ ศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 หรือกรมอนามัย ใช้ประเมินเพื่อรับรองเป็น “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน”

2.1 รายละเอียดการประเมิน ประกอบด้วย

- 1) องค์ประกอบการประเมิน
- 2) ตัวชี้วัด
- 3) คำอธิบาย
- 4) ประเด็นการพิจารณา
- 5) ระดับคุณภาพ-ความหมาย
- 6) แหล่งข้อมูล/วิธีการ

2.2 เกณฑ์การประเมิน มี 2 องค์ประกอบ รวม 9 ตัวชี้วัด ดังนี้

เกณฑ์การประเมิน	จำนวนตัวชี้วัด
องค์ประกอบที่ 1 : กระบวนการขับเคลื่อน ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน	3
องค์ประกอบที่ 2 : ระดับความสำเร็จในการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของชุมชน/หมู่บ้าน	6

2.3 ระดับการประเมินและความถี่

1) การประเมินตนเอง โดยชุมชน/หมู่บ้านทำการประเมินตนเอง ปีละ 2 ครั้ง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินตนเอง คณะกรรมการฯ ควรเป็นพหุภาคี ได้แก่ ผู้บริหาร อบท. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในพื้นที่ ผู้บริหารโรงพยาบาล หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อสม. ผู้แทนชุมชน แกนนำนักเรียน ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้อง

2) การประเมินโดยผู้ประเมินภายนอก กำหนดตามความพร้อมและความเหมาะสมของแต่ละชุมชน/หมู่บ้าน โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 หรือสำนัก疾管署 กรมอนามัย เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินแบบพหุภาคี

ชุมชน/หมู่บ้านที่ได้รับการรับรองเป็น “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน” โดยผู้ประเมินภายนอก ศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 และสำนัก疾管署 กรมอนามัย จะทำการประเมิน 2 ปีต่อครั้ง เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อเนื่อง และยั่งยืน

2.4 ระดับคุณภาพในการประเมิน แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

ระดับ 4 หมายถึง ดำเนินงานได้ดีมาก

คะแนนที่ได้ = 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ดำเนินงานได้ดี

คะแนนที่ได้ = 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง ดำเนินงานได้พอใช้

คะแนนที่ได้ = 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง ผลการดำเนินงานยังไม่น่าพอใจ

คะแนนที่ได้ = 1 คะแนน

2.5 แบบฟอร์ม 1 : แบบประเมินผลการดำเนินงาน "ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน"

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างระดับผลการประเมินให้ตรงกับการดำเนินการจริงของพื้นที่ที่เข้ารับการประเมินมากที่สุด

เกณฑ์การประเมิน	มี (1 คะแนน)	ไม่มี (0 คะแนน)
องค์ประกอบที่ 1 : กระบวนการขับเคลื่อน "ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน"		
ตัวชี้วัดที่ 1.1 : ชุมชน/หมู่บ้าน มีนโยบายและมาตรการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน		
เกณฑ์การประเมินพิจารณาจาก		
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดนโยบายและมาตรการการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน โดยมีผู้นำชุมชนและประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการ		
2. มีการประกาศนโยบายและมาตรการการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร		
3. มีการสื่อสารนโยบายและมาตรการการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
4. มีการนำนโยบาย / มาตรการสู่การปฏิบัติ และมีแผนปฏิบัติงานรองรับ		
รวมคะแนนตัวชี้วัดที่ 1.1 =	..... คะแนน	
ระดับผลการประเมินตัวชี้วัดที่ 1.1 : ( ) 4 คะแนน = ดีมาก ( ) 3 คะแนน = ดี ( ) 2 คะแนน = พอดี ( ) 1 คะแนน = ยังไม่น่าพอใจ		

เกณฑ์การประเมิน	มี (1 คะแนน)	ไม่มี (0 คะแนน)
ตัวชี้วัดที่ 1.2 : ผู้นำชุมชนและแกนนำชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชน มีความรู้ และปฏิบัติเรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนได้		
เกณฑ์การประเมินพิจารณาจาก		
1. ผู้นำชุมชนและแกนนำชุมชน/หมู่บ้าน (ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน อสม. คณะกรรมการหมู่บ้าน สมาชิกสภาท้องถิ่น) ได้รับความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน และมีการสื่อสารให้ประชาชน มีความรู้ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
2. ประชาชนได้รับความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน		
3. มีการประเมินความรู้และการปฏิบัติเรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของผู้นำชุมชน แกนนำชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
4. มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
รวมคะแนนตัวชี้วัดที่ 1.2 = ... คะแนน		
ระดับผลการประเมินตัวชี้วัดที่ 1.2 : ( ) 4 คะแนน = ดีมาก ( ) 3 คะแนน = ดี ( ) 2 คะแนน = พอดี ( ) 1 คะแนน = ยังไม่น่าพอใจ		

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

เกณฑ์การประเมิน	มี (1 คะแนน)	ไม่มี (0 คะแนน)
ตัวชี้วัดที่ 1.3 : มีการสุ่มตรวจคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน ณ แหล่งผลิต (ถ้ามี) สถานที่จำหน่าย ร้านอาหาร ครัวเรือน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียน ปีละ 2 ครั้ง		
เกณฑ์การประเมินพิจารณาจาก		
1. แหล่งผลิตเกลือเสริมไฮโอดีนในชุมชน/หมู่บ้าน ☒ มี ☐ ไม่มี ได้รับการตรวจสอบคุณภาพเกลือ โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข		
2. สถานที่จำหน่ายเกลือเสริมไฮโอดีน (ร้านค้า ร้านขายของชำ ร้านสะดวกซื้อ ตลาดนัด ฯลฯ) ในชุมชน/หมู่บ้านได้รับการตรวจสอบคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และหรือ อสม.		
3. อสม. อย.น้อย. แทนนักเรียน หรือบุคคลที่เหมาะสมตรวจสอบคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน ณ ครัวเรือน โดยใช้ I-kit		
4. อสม. อย.น้อย. แทนนักเรียน หรือบุคคลที่เหมาะสมตรวจสอบคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน ณ ร้านอาหาร (ถ้ามี) แผงลอย (ถ้ามี) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ้ามี) และโรงเรียน (ถ้ามี) โดยใช้ I-kit		
รวมคะแนนตัวชี้วัดที่ 1.3 = ... คะแนน	คะแนน	
ระดับผลการประเมินตัวชี้วัดที่ 1.3 (กรณีมีแหล่งผลิต) :		
☒ 4 คะแนน = ดีมาก ☐ 3 คะแนน = ดี ☐ 2 คะแนน = พอกใช้ ☐ 1 คะแนน = ยังไม่น่าพอใจ		
ระดับผลการประเมินตัวชี้วัดที่ 1.3 (กรณีไม่มีแหล่งผลิต) :		
☒ 4 คะแนน = ดีมาก ☐ 3 คะแนน = ดี ☐ 2 คะแนน = พอกใช้ ☐ 1 คะแนน = ยังไม่น่าพอใจ		
รวมระดับผลการประเมินองค์ประกอบที่ 1 (ตัวชี้วัดที่ 1.1 + 1.2 + 1.3) = ... คะแนน	คะแนน	

หมายเหตุ : กรณีชุมชน/หมู่บ้านไม่มีแหล่งผลิตเกลือเสริมไฮโอดีน ให้ ✓ ในช่อง ไม่มี และไม่ต้องนำมาคิดคะแนน โดยคะแนนเต็มในตัวชี้วัดที่ 1.3 สำหรับชุมชน/หมู่บ้าน ที่ไม่มีแหล่งผลิตเกลือเสริมไฮโอดีน เท่ากับ 3 คะแนน ส่วนชุมชน/หมู่บ้านที่มีแหล่งผลิตเกลือเสริมไฮโอดีน คะแนนเต็มเท่ากับ 4 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน	เป้าหมาย	ผลงาน	ระดับการประเมิน / คะแนน			
			ดีมาก	ดี	พอใช้	ยังไม่น่าพึงใจ
			4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
องค์ประกอบที่ 2 : ระดับความสำเร็จในการควบคุมป้องกัน โรคขาดสารไอโอดีนของชุมชน/หมู่บ้าน						
ตัวชี้วัดที่ 2.1 : แหล่งผลิตเกลือเสริมไอโอดีนในชุมชน/หมู่บ้าน (ถ้ามี) ทุกแห่งผลิตเกลือเสริมไอโอดีนได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด	100% ..... แห่ง	.....% ..... แห่ง	≥80% ..... แห่ง	70-79% ..... แห่ง	60-69% ..... แห่ง	< 60% ..... แห่ง
( ) มีแหล่งผลิต ( ) ไม่มีแหล่งผลิต						
ตัวชี้วัดที่ 2.2 : สถานที่จำหน่ายเกลือเสริมไอโอดีนและผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีน*ทุกแห่ง (ร้านค้าร้านขายของชำ รถเร่ ตลาดนัด ฯลฯ) จำหน่ายเกลือเสริมไอโอดีนและผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพ	100% ..... แห่ง	.....% ..... แห่ง	≥80% ..... แห่ง	70-79% ..... แห่ง	60-69% ..... แห่ง	< 60% ..... แห่ง
ตัวชี้วัดที่ 2.3 : ครัวเรือนมีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 90	≥90% ..... ครัวเรือน	.....% ..... ครัวเรือน	≥90% ..... ครัวเรือน	80-89% ..... ครัวเรือน	70-79% ..... ครัวเรือน	<70% ..... ครัวเรือน
ตัวชี้วัดที่ 2.4 : ร้านอาหาร (ถ้ามี) แผงลอย (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประกอบอาหาร	100% ..... ร้าน	.....% ..... ร้าน	>80% ..... ร้าน	70-79% ..... ร้าน	60-69% ..... ร้าน	<60% ..... ร้าน
ตัวชี้วัดที่ 2.5 : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประกอบอาหารให้เด็กบริโภค	100% ..... แห่ง	.....% ..... แห่ง	100% ..... แห่ง	85-99% ..... แห่ง	70-84% ..... แห่ง	<70% ..... แห่ง
( ) มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ( ) ไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก						

* ผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีน ได้แก่ น้ำปลา น้ำเกลือปูรุ่งรล และซอส ซีอิ๊ว ที่ทำจากถั่วเหลือง

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

เกณฑ์การประเมิน	เป้าหมาย	ผลงาน	ระดับการประเมิน / คะแนน			
			ดีมาก	ดี	พอใช้	ยังไม่น่าพอใจ
			4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ตัวชี้วัดที่ 2.6 : โรงเรียน (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้าน มีการใช้เกลือเสริมไฮโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไฮโอดีนที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประกอบอาหารให้เด็กบริโภค ☒ มีโรงเรียน ☐ ไม่มีโรงเรียน	100% ..... โรงเรียน	.....% ..... โรงเรียน	100%	85-99%	70-84%	<70% .....
รวมระดับผลการประเมินองค์ประกอบที่ 2 = (ตัวชี้วัดที่ 2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 + 2.5 + 2.6)				..... คะแนน		
รวมระดับผลการประเมินองค์ประกอบที่ 1 + 2 =				..... คะแนน		
( ) ผ่านเกณฑ์การประเมิน (คะแนนเฉลี่ยโดยรวม ≥ 3.00 คะแนน) = การดำเนินงานอยู่ในระดับดี ( ) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (คะแนนเฉลี่ยโดยรวม < 3.00 คะแนน) = การดำเนินงานต้องปรับปรุง						

- หมายเหตุ : - กรณีที่ในชุมชน/หมู่บ้าน ไม่มีแหล่งผลิต/ไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหรือไม่มีโรงเรียน ไม่ต้องใช้ข้อมูลในช่องเป้าหมาย ผลงาน และไม่นำมานับคะแนน สำหรับคะแนนเต็มให้นับเฉพาะตัวชี้วัดที่ตอบว่า มี
 - กรณีที่ในชุมชน/หมู่บ้าน ได้ตอบว่า มีแหล่งผลิต/มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหรือมีโรงเรียน ให้ใช้ข้อมูลในช่องเป้าหมาย ผลงาน และคะแนนที่ได้ ในช่องระดับคุณภาพ ตาม % ผลงานที่ดำเนินการได้ในแต่ละตัวชี้วัด

2.6 แบบฟอร์ม 2 : สรุปผลการประเมิน

คำชี้แจง : ให้นำค่าคะแนนของคณะกรรมการประเมินตามเกณฑ์ในแบบฟอร์ม 1 ของคณะกรรมการทุกคน กรอกลงในแบบฟอร์มสรุปผลการประเมิน ดังนี้

ชุมชน/หมู่บ้าน _____ ตำบล _____ อำเภอ _____

จังหวัด _____ ประเมินครั้งที่ _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

*****

รายชื่อผู้ประเมิน (อาจจะมี 3 คน หรือ 5 คน หรือ 7 คน ตามความเหมาะสม)

1. ชื่อ - สกุล _____ ประธาน (ลงนาม) .....
2. ชื่อ - สกุล _____ กรรมการ (ลงนาม) .....
3. ชื่อ - สกุล _____ กรรมการ (ลงนาม) .....
4. ชื่อ - สกุล _____ กรรมการ (ลงนาม) .....
5. ชื่อ - สกุล _____ กรรมการ (ลงนาม) .....
6. ชื่อ - สกุล _____ กรรมการ (ลงนาม) .....
7. ชื่อ - สกุล _____ กรรมการและเลขานุการ (ลงนาม) .....

2.6.1 สรุปผลการประเมิน

รายการการประเมิน	① คะแนนจากการผู้ประเมิน						คะแนน รวม	คะแนนเฉลี่ย = $\frac{\text{จำนวนผู้ประเมิน} \times \text{จำนวนตัวชี้วัด}}{(\text{จำนวนผู้ประเมิน} \times 3\text{ตัวชี้วัด})}$
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6		
องค์ประกอบอันที่ 1 : การบูรณาการขับเคลื่อนชุมชน/หมู่บ้านในอดีต								
องค์ประกอบอันที่ 2 : ระดับความสำเร็จในการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของชุมชน/หมู่บ้าน								
ผลการประเมิน ( ) ผ่านเกณฑ์การประเมิน (คะแนนเฉลี่ยโดยรวม ≥ 3.00 คะแนน) ( ) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (คะแนนเฉลี่ยโดยรวม < 3.00 คะแนน)	คะแนนของคนประเมินที่ 1 - 2 $\frac{\text{จำนวนผู้ประเมิน} \times \dots \dots \text{ตัวชี้วัด}}{(\text{จำนวนผู้ประเมิน} \times \dots \dots \text{ตัวชี้วัด})}$							

หมายเหตุ : คะแนนเฉลี่ย ในช่อง ③ มาจากคะแนนในช่อง ② หากจำนวนผู้ประเมิน คุณจำนวนตัวชี้วัด ผลลัพธ์ที่ได้ให้ใช้ค่านิยม 2 ตำแหน่ง

2.6.2 สรุปผลการประเมิน “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน”

การประเมินในครั้งนี้ประเมินเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และขยายผล ใน 2 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การตัดสิน ดังนี้

เกณฑ์การประเมิน	
( ) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน = การดำเนินงานต้องปรับปรุง พิจารณาจาก : คะแนนเฉลี่ยโดยรวมขององค์ประกอบที่ 1 + 2 น้อยกว่า 3.00 คะแนน	( ) ผ่านเกณฑ์การประเมิน = การดำเนินงานอยู่ในระดับดี พิจารณาจาก : คะแนนเฉลี่ยโดยรวมขององค์ประกอบที่ 1 + 2 มากกว่าหรือเท่ากับ 3.00 คะแนน

องค์ประกอบที่ 1 : กระบวนการขับเคลื่อน ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน

ตัวชี้วัดที่ 1.1 : ชุมชน/หมู่บ้าน มีนโยบายและมาตรการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน

คำอธิบาย

ชุมชน/หมู่บ้าน มีการกำหนดนโยบายและมาตรการการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน โดยการมีส่วนร่วมจากผู้นำชุมชนและประชาชน และมีการประกาศนโยบายและมาตรการอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรรวมทั้งมีการนำนโยบายและมาตรการสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นการพิจารณา

- มีการเด่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดนโยบายและมาตรการการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน โดยมีผู้นำชุมชนและประชาชน ร่วมเป็นคณะกรรมการ
- มีการประกาศนโยบายและมาตรการการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร
- มีการสื่อสารนโยบายและมาตรการการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- มีการนำนโยบาย / มาตรการสู่การปฏิบัติ และมีแผนปฏิบัติงานรองรับ

ระดับคุณภาพ-ความหมาย

ระดับคุณภาพ	ความหมาย
4	มีการดำเนินงาน ครบทั้ง 4 ข้อ มีหลักฐานปรากฏชัดเจน
3	มีการดำเนินงาน 3 ข้อ มีหลักฐาน ปรากฏชัดเจน
2	มีการดำเนินงาน 2 ข้อ มีหลักฐานปรากฏชัดเจน
1	มีการดำเนินงาน 1 ข้อ มีหลักฐานปรากฏชัดเจน

แหล่งข้อมูล/วิธีการ

- เอกสาร หลักฐานที่เกี่ยวข้อง : คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ นโยบาย มาตรการ แผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติงานหรือกิจกรรม การควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน
- ภาพถ่ายการจัดกิจกรรมไอโอดีน

ตัวชี้วัดที่ 1.2 : ผู้นำชุมชนและแกนนำชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชนมีความรู้ และปฏิบัติเรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนได้

คำอธิบาย

ผู้นำชุมชนและแกนนำชุมชน/หมู่บ้าน (ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน อสม. คณะกรรมการหมู่บ้าน สมาชิกสภาท้องถิ่น) ได้รับความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน และมีการสื่อสารอย่างต่อเนื่องให้ประชาชนมีความรู้เรื่องประโยชน์และโทษของสารไอโอดีน แหล่งอาหารที่มีไอโอดีน และปริมาณไอโอดีนที่ร่างกายควรได้รับต่อวัน จนสามารถปฏิบัติและดูแลตนเอง ครอบครัว ชุมชนในการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนได้ เช่น มีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพในการปรุงและประกอบอาหาร

ประเด็นการพิจารณา

1. ผู้นำชุมชนและแกนนำชุมชน/หมู่บ้าน (ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน อสม. คณะกรรมการหมู่บ้าน สมาชิกสภาท้องถิ่น) ได้รับความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน และมีการสื่อสารให้ประชาชนรับรู้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
2. ประชาชนได้รับความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน
3. มีการประเมินความรู้ และการปฏิบัติเรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของผู้นำชุมชน แกนนำชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
4. มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ระดับคุณภาพ-ความหมาย

ระดับคุณภาพ	ความหมาย
4	มีการดำเนินงาน ครบถ้วน 4 ข้อ มีหลักฐานปรากฏชัดเจน
3	มีการดำเนินงาน 3 ข้อ มีหลักฐาน ปรากฏชัดเจน
2	มีการดำเนินงาน 2 ข้อ มีหลักฐานปรากฏชัดเจน
1	มีการดำเนินงาน 1 ข้อ มีหลักฐานปรากฏชัดเจน

แหล่งข้อมูล/วิธีการ

- มีแผนงาน โครงการ หรือภาพถ่ายเกี่ยวกับกิจกรรม
  - การให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน แกนนำชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชน
  - การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์
- มีผลการประเมินความรู้และการปฏิบัติเรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของผู้นำชุมชน แกนนำชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชน ที่เป็นปัจจุบัน

ตัวชี้วัดที่ 1.3 : มีการสุ่มตรวจคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน ณ แหล่งผลิต (ถ้ามี) สถานที่จำหน่าย ร้านอาหาร ครัวเรือน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียน ปีละ 2 ครั้ง

คำอธิบาย

มีการสุ่มตรวจคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีนปีละ 2 ครั้ง

โดยมีวิธีการตรวจสอบคุณภาพดังนี้

- แหล่งผลิตเกลือเสริมไฮโอดีนในชุมชน/หมู่บ้าน (ถ้ามี) ได้รับการตรวจสอบคุณภาพเกลือ จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- สถานที่จำหน่ายเกลือเสริมไฮโอดีนในชุมชน/หมู่บ้าน (ร้านค้า ร้านขายของชำ ร้าน เต้าหู้ ตลาดนัด ฯลฯ) ได้รับการตรวจสอบคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และหรือ อสม.
- อสม. อย. น้อย แก่นนำนักเรียน หรือบุคคลที่เหมาะสมตรวจสอบคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน ณ ครัวเรือน ร้านอาหาร (ถ้ามี) แพงโลย (ถ้ามี) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ้ามี) และโรงเรียน (ถ้ามี) โดยใช้ I-KIT

ประเด็นการพิจารณา

1. แหล่งผลิตเกลือเสริมไฮโอดีนในชุมชน/หมู่บ้าน (ถ้ามี) ได้รับการตรวจสอบคุณภาพเกลือโดย เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
2. สถานที่จำหน่ายเกลือเสริมไฮโอดีนในชุมชน/หมู่บ้าน (ร้านค้า ร้านขายของชำ ร้าน เต้าหู้ ตลาดนัด ฯลฯ) ได้รับการตรวจสอบคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และหรือ อสม.
3. อสม. อย. น้อย แก่นนำนักเรียน หรือบุคคลที่เหมาะสมตรวจสอบคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน ณ ครัวเรือน โดยใช้ I-KIT
4. อสม. อย. น้อย แก่นนำนักเรียน หรือบุคคลที่เหมาะสมตรวจสอบคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน ณ ร้านอาหาร (ถ้ามี) แพงโลย (ถ้ามี) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ้ามี) และโรงเรียน (ถ้ามี) โดยใช้ I-KIT

ระดับคุณภาพ-ความหมาย

ระดับคุณภาพ	ความหมาย
4	มีการดำเนินงาน ครบทั้ง 3 ข้อ มีหลักฐานปรากฏชัดเจน
3	มีการดำเนินงาน 2 ข้อ มีหลักฐานปรากฏชัดเจน
2	มีการดำเนินงาน 1 ข้อ มีหลักฐานปรากฏชัดเจน
1	มีการดำเนินงานบางข้อ ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน

แหล่งข้อมูล/วิธีการ

- รายงานผลการตรวจสอบคุณภาพเกลือ ณ แหล่งผลิต (ถ้ามี) สถานที่จำหน่าย ครัวเรือน ร้านอาหาร (ถ้ามี) แผงลอย (ถ้ามี) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ้ามี) และโรงเรียน (ถ้ามี)
- แผนการสำรวจคุณภาพเกลือ ณ แหล่งต่างๆ หรือภาพถ่ายกิจกรรม

องค์ประกอบที่ 2 : ระดับความสำเร็จในการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ของชุมชน/หมู่บ้าน

คำอธิบาย

จากการที่ชุมชน/หมู่บ้านได้ดำเนินการขับเคลื่อนชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีนครอบคลุมตัวชี้วัดในองค์ประกอบที่ 1 จึงควรมีการประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 2.1 : แหล่งผลิตเกลือเสริมไอโอดีนในชุมชน/หมู่บ้าน (ถ้ามี) ทุกแห่งผลิตเกลือเสริมไอโอดีนได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

ตัวชี้วัดที่ 2.2 : สถานที่จำหน่าย เกลือเสริมไอโอดีนและผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนทุกแห่ง เช่น ร้านค้า ร้านขายของชำ รถเร่ ตลาดนัด ฯลฯ จำหน่ายเกลือเสริมไอโอดีนและผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพ

ตัวชี้วัดที่ 2.3 : ครัวเรือนมีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 90

ตัวชี้วัดที่ 2.4 : ร้านอาหาร (ถ้ามี) แผงลอย (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือเสริมไอโอดีน และหรือผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประกอบอาหาร

ตัวชี้วัดที่ 2.5 : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนและหรือ ผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประกอบอาหารให้เด็กบริโภค

ตัวชี้วัดที่ 2.6 : โรงเรียน (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์ เสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประกอบอาหารให้เด็กบริโภค

ประเด็นการพิจารณา

ให้พิจารณาระดับการประเมินตามเกณฑ์ในระดับคุณภาพ และความหมาย

* ผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีน ได้แก่ น้ำปลา น้ำเกลือปูรุ่งรส และซอส ที่ทำจากถั่วเหลือง

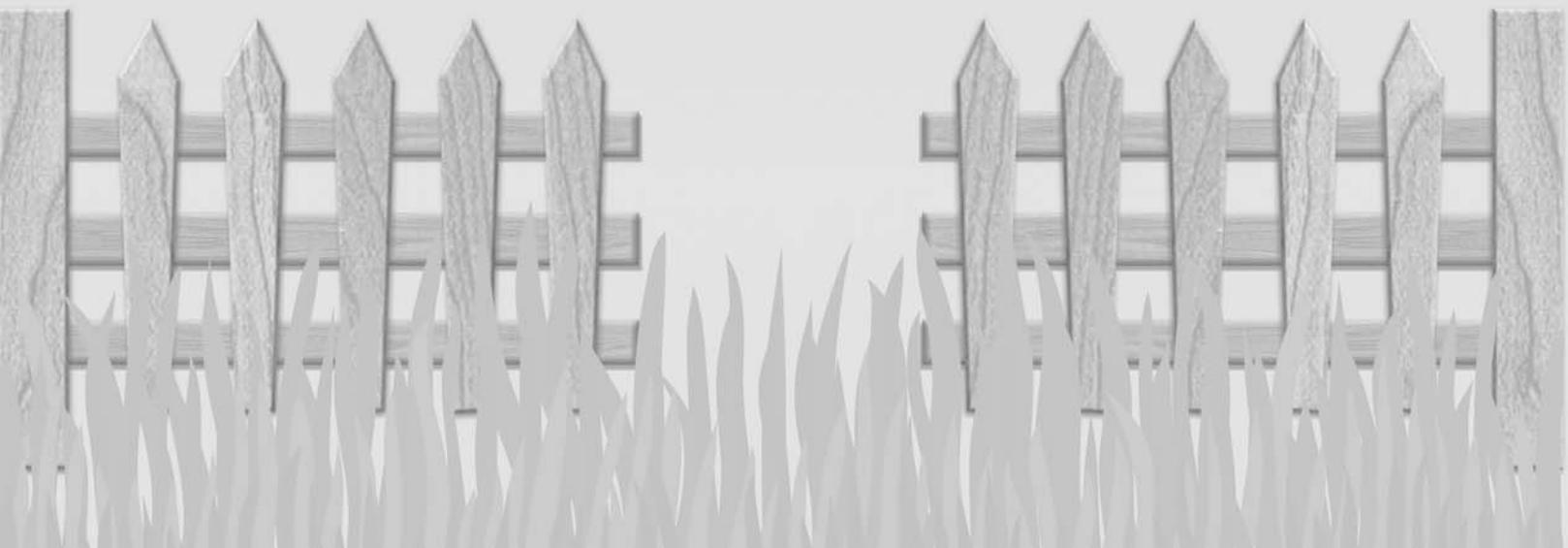
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ระดับคุณภาพ ความหมาย

ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ - ความหมาย				
	4	3	2	1	
ตัวชี้วัดที่ 2.1 แหล่งผลิตภัณฑ์และบริการโภคินในชุมชน/หมู่บ้าน (ถ้ามี) ทุกแห่งพัฒนาศักยภาพ โดยติดตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด	$\geq 80\%$	70-79%	60-69%	< 60%	
ตัวชี้วัดที่ 2.2 สถานที่จำหน่ายยาและบริการโภคินและผลิตภัณฑ์เสริมโภคิน ทุกแห่งจำหน่าย ยาและบริการโภคินและผลิตภัณฑ์เสริมโภคินให้ได้คุณภาพ	$\geq 80\%$	70-79%	60-69%	< 60%	
ตัวชี้วัดที่ 2.3 ครัวเรือนมีการใช้เกลือและริ่มโภคินที่ได้คุณภาพมากกว่าหรือเท่ากันร้อยละ 90	$\geq 90\%$	80-89%	70-79%	< 70%	
ตัวชี้วัดที่ 2.4 ร้านอาหาร (ถ้ามี) แผงลอย (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือ และริ่มโภคินและห้ามผลิตภัณฑ์เสริมโภคินที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประภาก่อนอาหาร	$\geq 80\%$	70-79%	60-69%	< 60%	
ตัวชี้วัดที่ 2.5 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือและริ่มโภคิน และห้ามผลิตภัณฑ์เสริมโภคินที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประภาก่อนอาหารให้เด็กริบอด	100%	85-99%	70-84%	< 70%	
ตัวชี้วัดที่ 2.6 โรงเรียน (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือและริ่มโภคินและห้าม ผลิตภัณฑ์เสริมโภคินที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประภาก่อนอาหารให้เด็กริบอด	100%	85-99%	70-84%	< 70%	

สถานที่จำหน่ายยาและบริการโภคิน ที่มี ร้านค้า ร้านขายของชำ ร้าน เทลาดนัด ๆ ฯลฯ
ผลิตภัณฑ์และบริการโภคิน ได้แก่ น้ำปลา น้ำส้มซุป แล๊ซอร์ ซีอิ๊ว ที่ทำจากผ้าไวน้ำเสื่อม

ภาคพนວດ

แบบฟอร์ม 1 : แบบประเมินผลการดำเนินงาน “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน”

คำชี้แจง : ให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างระดับผลการประเมินให้ตรงกับการดำเนินการจริงของพื้นที่ที่เข้ารับการประเมินมากที่สุด

เกณฑ์การประเมิน	มี (1 คะแนน)	ไม่มี (0 คะแนน)
องค์ประกอบที่ 1 : กระบวนการขับเคลื่อน "ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน"		
ตัวชี้วัดที่ 1.1 : ชุมชน/หมู่บ้าน มีนโยบายและมาตรการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน เกณฑ์การประเมินพิจารณาจาก <ol style="list-style-type: none"> มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดนโยบายและมาตรการการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน โดยมีผู้นำชุมชนและประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการ มีการประกาศนโยบายและมาตรการการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร มีการสื่อสารนโยบายและมาตรการการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง มีการนำนโยบาย / มาตรการสู่การปฏิบัติ และมีแผนปฏิบัติงานรองรับ 		
รวมคะแนนตัวชี้วัดที่ 1.1 =	..... คะแนน	
ระดับผลการประเมินตัวชี้วัดที่ 1.1 : ( ) 4 คะแนน = ดีมาก ( ) 3 คะแนน = ดี ( ) 2 คะแนน = พอดี ( ) 1 คะแนน = ยังไม่น่าพอใจ		

เกณฑ์การประเมิน	มี (1 คะแนน)	ไม่มี (0 คะแนน)
ตัวชี้วัดที่ 1.2 : ผู้นำชุมชนและแกนนำชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชน มีความรู้ และปฏิบัติเรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนได้		
เกณฑ์การประเมินพิจารณาจาก		
1. ผู้นำชุมชนและแกนนำชุมชน/หมู่บ้าน (ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน อสม. คณะกรรมการหมู่บ้าน สมาชิกสภาท้องถิ่น) ได้รับความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน และมีการสื่อสารให้ประชาชน มีความรู้ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
2. ประชาชนได้รับความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน		
3. มีการประเมินความรู้และการปฏิบัติเรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของผู้นำชุมชน แกนนำชุมชน/หมู่บ้าน และประชาชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
4. มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เรื่องการควบคุมป้องกัน โรคขาดสารไอโอดีน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง		
รวมคะแนนตัวชี้วัดที่ 1.2 = ... คะแนน		
ระดับผลการประเมินตัวชี้วัดที่ 1.2 : ( ) 4 คะแนน = ดีมาก ( ) 3 คะแนน = ดี ( ) 2 คะแนน = พอดี ( ) 1 คะแนน = ยังไม่น่าพอใจ		

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

เกณฑ์การประเมิน	มี (1 คะแนน)	ไม่มี (0 คะแนน)
ตัวชี้วัดที่ 1.3 : มีการสุ่มตรวจคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน ณ แหล่งผลิต (ถ้ามี) สถานที่จำหน่าย ร้านอาหาร ครัวเรือน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียน ปีละ 2 ครั้ง		
เกณฑ์การประเมินพิจารณาจาก		
1. แหล่งผลิตเกลือเสริมไฮโอดีนในชุมชน/หมู่บ้าน ☒ มี ☐ ไม่มี ได้รับการตรวจสอบคุณภาพเกลือ โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข		
2. สถานที่จำหน่ายเกลือเสริมไฮโอดีน (ร้านค้า ร้านขายของชำ ร้านสะดวกซื้อฯ) ในชุมชน/หมู่บ้านได้รับการตรวจสอบคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และหรือ อสม.		
3. อสม. ออย.น้อย. แغانนำนักเรียน หรือบุคคลที่เหมาะสมตรวจสอบคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน ณ ครัวเรือน โดยใช้ I-kit		
4. อสม. ออย.น้อย. แغانนำนักเรียน หรือบุคคลที่เหมาะสมตรวจสอบคุณภาพเกลือเสริมไฮโอดีน ณ ร้านอาหาร (ถ้ามี) แผงลอย (ถ้ามี) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ้ามี) และโรงเรียน (ถ้ามี) โดยใช้ I-kit		
รวมคะแนนตัวชี้วัดที่ 1.3 = ... คะแนน	คะแนน	
ระดับผลการประเมินตัวชี้วัดที่ 1.3 (กรณีมีแหล่งผลิต) :		
☒ 4 คะแนน = ดีมาก ☐ 3 คะแนน = ดี ☐ 2 คะแนน = พอกใช้ ☐ 1 คะแนน = ยังไม่น่าพอใจ		
ระดับผลการประเมินตัวชี้วัดที่ 1.3 (กรณีไม่มีแหล่งผลิต) :		
☒ 4 คะแนน = ดีมาก ☐ 3 คะแนน = ดี ☐ 2 คะแนน = พอกใช้ ☐ 1 คะแนน = ยังไม่น่าพอใจ		
รวมระดับผลการประเมินองค์ประกอบที่ 1 (ตัวชี้วัดที่ 1.1 + 1.2 + 1.3) = ... คะแนน	คะแนน	

หมายเหตุ : กรณีชุมชน/หมู่บ้านไม่มีแหล่งผลิตเกลือเสริมไฮโอดีน ให้ ✓ ในช่อง ( ) ไม่มี และไม่ต้องนำมาคิดคะแนน โดยคะแนนเต็มในตัวชี้วัดที่ 1.3 สำหรับชุมชน/หมู่บ้าน ที่ไม่มีแหล่งผลิตเกลือเสริมไฮโอดีน เท่ากับ 3 คะแนน ส่วนชุมชน/หมู่บ้านที่มีแหล่งผลิตเกลือเสริมไฮโอดีน คะแนนเต็มเท่ากับ 4 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน	เป้าหมาย	ผลงาน	ระดับการประเมิน / คะแนน			
			ดีมาก	ดี	พอใช้	ยังไม่น่า พอใจ
			4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
องค์ประกอบที่ 2 : ระดับความสำเร็จในการควบคุมป้องกัน โรคขาดสารไอโอดีนของชุมชน/ หมู่บ้าน						
ตัวชี้วัดที่ 2.1 : แหล่งผลิตเกลือเสริมไอโอดีนในชุมชน/หมู่บ้าน (ถ้ามี) ทุกแห่งผลิตเกลือเสริมไอโอดีนได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด	100% ..... แห่ง	.....% ..... แห่ง	≥80% ..... แห่ง	70-79% ..... แห่ง	60-69% ..... แห่ง	< 60% ..... แห่ง
( ) มีแหล่งผลิต ( ) ไม่มีแหล่งผลิต						
ตัวชี้วัดที่ 2.2 : *สถานที่จำหน่ายเกลือเสริมไอโอดีนและผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนทุกแห่งจำหน่ายเกลือเสริมไอโอดีนและผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพ	100% ..... แห่ง	.....% ..... แห่ง	≥80% ..... แห่ง	70-79% ..... แห่ง	60-69% ..... แห่ง	< 60% ..... แห่ง
ตัวชี้วัดที่ 2.3 : ครัวเรือนมีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนคุณภาพมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 90	>90% ..... ครัวเรือน	.....% ..... ครัวเรือน	>90% ..... แห่ง	80-89% ..... แห่ง	70-79% ..... แห่ง	<70% ..... แห่ง
ตัวชี้วัดที่ 2.4 : ร้านอาหาร (ถ้ามี) แหงลอย (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนคุณภาพปูรุ่งและประกอบอาหารให้เด็กบริโภค	100% ..... ร้าน	.....% ..... ร้าน	>80% ..... ร้าน	70-79% ..... ร้าน	60-69% ..... ร้าน	<60% ..... ร้าน
ตัวชี้วัดที่ 2.5 : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้านมีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนคุณภาพปูรุ่งและประกอบอาหารให้เด็กบริโภค	100% ..... แห่ง	.....% ..... แห่ง	100% ..... แห่ง	85-99% ..... แห่ง	70-84% ..... แห่ง	<70% ..... แห่ง
( ) มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ( ) ไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก						

* สถานที่จำหน่าย เช่น ร้านค้า ร้านขายของชำ ร้านสะดวก ฯลฯ
ผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีน ได้แก่ น้ำปลา น้ำเกลือปูรุ่งรส และซอส ซึ่ว ที่ทำจากถั่วเหลือง

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

เกณฑ์การประเมิน	เป้าหมาย	ผลงาน	ระดับการประเมิน / คะแนน			
			ดีมาก	ดี	พอใช้	ยังไม่น่าพอใจ
			4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ตัวชี้วัดที่ 2.6 : โรงเรียน (ถ้ามี) ทุกแห่งในชุมชน/หมู่บ้าน มีการใช้เกลือเสริมไฮโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไฮโอดีนที่ได้คุณภาพปูรุ่งและประกอบอาหารให้เด็กบริโภค ☒ มีโรงเรียน ☐ ไม่มีโรงเรียน	100% ..... โรงเรียน	.....% ..... โรงเรียน	100%	85-99%	70-84%	<70% .....
รวมระดับผลการประเมินองค์ประกอบที่ 2 = (ตัวชี้วัดที่ 2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 + 2.5 + 2.6)				..... คะแนน		
รวมระดับผลการประเมินองค์ประกอบที่ 1 + 2 =				..... คะแนน		
☒ ผ่านเกณฑ์การประเมิน (คะแนนเฉลี่ยโดยรวม ≥ 3.00 คะแนน) = การดำเนินงานอยู่ในระดับดี						
☐ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (คะแนนเฉลี่ยโดยรวม < 3.00 คะแนน) = การดำเนินงานต้องปรับปรุง						

- หมายเหตุ : - กรณีที่ในชุมชน/หมู่บ้าน ไม่มีแหล่งผลิต/ไม่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหรือไม่มีโรงเรียน ไม่ต้องใช้ข้อมูลในช่องเป้าหมาย ผลงาน และไม่นำมานับคะแนน สำหรับคะแนนเต็มให้นับเฉพาะตัวชี้วัดที่ตอบว่า มี
- กรณีที่ในชุมชน/หมู่บ้าน ได้ตอบว่า มีแหล่งผลิต/มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหรือมีโรงเรียน ให้ใช้ข้อมูลในช่องเป้าหมาย ผลงาน และคะแนนที่ได้ ในช่องระดับคุณภาพ ตาม % ผลงานที่ดำเนินการได้ในแต่ละตัวชี้วัด
  - ผลิตภัณฑ์เสริมไฮโอดีน ได้แก่ น้ำปลา น้ำเกลือปูรุรส และซอส ซีอิ๊ว ที่ทำจากถั่วเหลือง

แบบฟอร์ม 2 : สรุปผลการประเมินการดำเนินงานชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน

คำชี้แจง : ให้นำค่าคะแนนของคณะกรรมการประเมินตามเกณฑ์ในแบบฟอร์ม 1 ของคณะกรรมการทุกคน
กรอกลงในแบบฟอร์มสรุปผลการประเมิน ดังนี้

ชุมชน/หมู่บ้าน _____ ตำบล _____ อำเภอ _____

จังหวัด _____ ประเมินครั้งที่ _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

*****

รายชื่อผู้ประเมิน (อาจจะมี 3 คน หรือ 5 คน หรือ 7 คน ตามความเหมาะสม)

1. ชื่อ - สกุล _____ ประธาน (ลงนาม) .....
2. ชื่อ - สกุล _____ กรรมการ (ลงนาม) .....
3. ชื่อ - สกุล _____ กรรมการ (ลงนาม) .....
4. ชื่อ - สกุล _____ กรรมการ (ลงนาม) .....
5. ชื่อ - สกุล _____ กรรมการ (ลงนาม) .....
6. ชื่อ - สกุล _____ กรรมการ (ลงนาม) .....
7. ชื่อ - สกุล _____ กรรมการและเลขานุการ (ลงนาม) .....

2.6.1 สรุปผลการประเมินการดำเนินงานชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน

กิจกรรมการประเมิน	① คะแนนจากการผู้ประเมิน						คะแนน รวม	คะแนนเฉลี่ย = $\frac{\text{คะแนนผู้ประเมิน} \times \text{จำนวนตัวชี้วัด}}{(\text{จำนวนผู้ประเมิน} \times 3\text{ตัวชี้วัด})}$
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6		
องค์ประกอบอันที่ 1 : การบูรณาการรับเข้าเคลื่อน ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน								
องค์ประกอบอันที่ 2 : ระดับความสำเร็จในการ ควบคุมป้องกันโรคขาด สารไอโอดีนของชุมชน/ หมู่บ้าน								
ผลการประเมิน ( ) ผ่านเกณฑ์การประเมิน (คะแนนเฉลี่ยโดยรวม > 3.00 คะแนน) ( ) ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน (คะแนนเฉลี่ยโดยรวม < 3.00 คะแนน)								

หมายเหตุ : คะแนนเฉลี่ย ในช่อง ③ มาจากคะแนนในช่อง ② หากจำนวนผู้ประเมิน คุณจำนวนตัวชี้วัด ผลลัพธ์ที่ได้ให้ใช้ค่านิยม 2 ตำแหน่ง

แบบฟอร์ม 3 : ใบแสดงความจำนงขอรับการประเมินการดำเนินงาน “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน” จากผู้ประเมินภายนอก

ชื่อชุมชน/หมู่บ้าน..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด..... ภาค.....
ชื่อผู้ประสานงาน..... ตำแหน่ง.....
สถานที่ปฏิบัติงาน..... โทรศัพท์..... โทรสาร.....
E-mail.....

มีความประสงค์ขอรับการประเมินการดำเนินงาน “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน” ตามเกณฑ์การประเมินของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข โดย ชุมชน/หมู่บ้าน ได้ประเมินตนเองตามเกณฑ์การประเมิน “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน” ของกรมอนามัยแล้ว และมีผลการประเมินอยู่ในระดับ..... ซึ่งได้แนบมาพร้อมนี้แล้ว

ลงชื่อผู้ขอรับการประเมิน.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงวันที่...../...../.....

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์ม 4 : แบบสอบถามความรู้ การปฏิบัติ และความพึงพอใจ เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของผู้นำชุมชน/แกนนำชุมชน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรู้ และการปฏิบัติของผู้นำชุมชน/แกนนำชุมชนทุกคน ที่มีส่วนร่วมในการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการควบคุมป้องกัน โรคขาดสารไอโอดีนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ โดยให้เลือเครื่องหมาย ✓ หรือ กรอกข้อมูลตามความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ; ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 ชื่อ - สกุล ( ) นาย ( ) นาง ( ) น.ส.....
บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อบ้าน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....เบอร์โทรศัพท์.....
- 1.2 อายุ.....ปี
- 1.3 อาชีพ ( ) 1. รับราชการ ( ) 2. ธุรกิจ ( ) 3. รับจ้าง
( ) 4. เกษตรกร ( ) 5. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ( ) 6. แม่บ้าน
( ) 7. นักเรียน/นักศึกษา ( ) 8. อื่นๆ.....
- 1.4 ตำแหน่งในหมู่บ้าน ( ) 1. ผู้ใหญ่บ้าน ( ) 2. อสม.
( ) 3. สมาชิกสภาท้องถิ่น ( ) 4. คณะกรรมการหมู่บ้าน
( ) 5. อย่น้อย ( ) 5. อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 : ความรู้ เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1. สารไอโอดีนไม่มีผลต่อการเสริมสร้างพัฒนาการทางสติปัญญา		
2. อาหารทะเล เช่น ปลาทู ปลาหมึก เป็นแหล่งอาหารที่มีสารไอโอดีน		
3. ผู้ใหญ่ไม่มีความต้องการสารไอโอดีนต่อเนื่องเหมือนวัยเด็ก		
4. หญิงตั้งครรภ์ควรกินยาเม็ดเสริมไอโอดีนวันละ 1 เม็ด ทุกวัน เพื่อป้องกัน การขาดสารไอโอดีน		
5. เกลือบาริโภค ที่ อย. อนุญาตให้จำหน่ายได้จะต้องมีการเสริมไอโอดีนในปริมาณ ที่กฎหมายกำหนด หากผ่านมีโทษปรับ		

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
6. น้ำปลา /น้ำเกลือปรุงอาหาร / ซีอิ้ว ที่ อย. อนุญาตให้จำหน่ายได้ไม่ต้องเติมสารไอโอดีน		
7. เกลือเสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพ หมายถึงเกลือที่มีปริมาณไอโอดีนไม่น้อยกว่า 20 มิลลิกรัม และไม่เกิน 40 มิลลิกรัม ต่อเกลือบริโภค 1 กิโลกรัม ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องเกลือบริโภค		
8. ผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพ พิจารณาได้จากเครื่องหมายรับรองจาก อย.		
9. ชุด ไอคิด (I-kit) เป็นเครื่องมือสำหรับผู้นำชุมชน / แกนนำชุมชน ใช้ทดสอบคุณภาพ เกลือเสริมไอโอดีนในครัวเรือน ร้านค้า ฯลฯ		
10. วันไอโอดีนแห่งชาติตrong กับวันที่ 25 มิถุนายนของทุกปี		

ส่วนที่ 3 : การปฏิบัติของผู้นำชุมชน / แกนนำชุมชน ในการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านได้ปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่

การปฏิบัติ	ไม่ทำ (0 คะแนน)	ทำ (1 คะแนน)
1. ท่านได้เข้ารับการอบรมและหรือศึกษาดูงาน เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน		
2. ท่านให้ความรู้ / สื่อสาร เรื่องการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีนแก่ประชาชน ในเรื่องต่อไปนี้		
2.1 ความสำคัญของสารไอโอดีนต่อพัฒนาการด้านสติปัญญา		
2.2 แหล่งอาหารที่มีไอโอดีน		
2.3 การอ่านฉลาก อย. เพื่อดูปริมาณไอโอดีนในผลิตภัณฑ์อาหารต่างๆ		
3. ท่านและสมาชิกแกนนำชุมชนในหมู่บ้าน ร่วมกันจัดกิจกรรมรณรงค์ เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน อย่างน้อย 1 ครั้ง		
4. ท่านตรวจสอบคุณภาพเกลือบริโภคเสริมไอโอดีนตามสถานที่ต่างๆ ต่อไปนี้		
4.1 แหล่งผลิต ( ) มี ( ) ไม่มี		
4.2 สถานที่จำหน่าย (ร้านค้า ตลาดนัด รถเร่ ฯลฯ)		
4.3 ครัวเรือน		
4.4 ร้านอาหาร / แผงลอย		
4.5 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ( ) มี ( ) ไม่มี		
4.6 โรงเรียน ( ) มี ( ) ไม่มี		

ผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีน ได้แก่ น้ำปลา น้ำเกลือปรุงรส และซอส ซีอิ้ว ที่ทำจากถั่วเหลือง

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

การปฏิบัติ	ไม่ทำ (0 คะแนน)	ทำ (1 คะแนน)
5. ท่านและสมาชิกในครอบครัวเลือกซื้อเกลือเสริมไฮโอดีนและหรือน้ำปลาเสริมไฮโอดีนเพื่อใช้ในการปรุงและประกอบอาหาร		
6. ท่านและสมาชิกในครอบครัวใช้เกลือเสริมไฮโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไฮโอดีนในการปรุงและประกอบอาหาร		
7. ท่านและสมาชิกในครอบครัวเลือกินอาหารนอกบ้าน (ซื้ออาหารถุง อาหารกล่องปรุงสำเร็จ / กินที่ร้านอาหาร) จากร้านที่มีสติ๊กเกอร์ระบุข้อความว่า "ร้านนี้ใช้เกลือเสริมไฮโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไฮโอดีน ปรุง และประกอบอาหาร"		

8. เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาท่านได้กินอาหารที่มีไฮโอดีนต่อไปนี้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) 1. อาหารที่ปรุงด้วยเกลือเสริมไฮโอดีนและหรือน้ำปลาเสริมไฮโอดีน
- ( ) 2. อาหารทะเล
- ( ) 3. ไข่เสริมไฮโอดีน
- ( ) 4. บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปเสริมไฮโอดีน
- ( ) 5. อื่นๆ.....

9. โปรดระบุผลิตภัณฑ์ที่มีไฮโอดีนที่มีอยู่ในที่พักอาศัยของท่าน 3 ชนิด

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4. ( ) ไม่รู้จัก ไม่ทราบ

10. ท่านได้รับความรู้ หรือรับทราบข้อมูล ข่าวสาร เรื่องโรคขาดสารไฮโอดีนหรือไม่ จากช่องทางใดบ้าง

- ( ) 1. ไม่เคยรับรู้เรื่องโรคขาดสารไฮโอดีน (ถ้าตอบข้อนี้ให้ขานไปส่วนที่ 4)
- ( ) 2. ได้รับทราบความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) 2.1 โทรทัศน์ ระบุรายการ.....
  - ( ) 2.2 วิทยุ ระบุคลื่นความถี่..... รายการ.....
  - ( ) 2.3 หนังสือพิมพ์ระบุ.....
  - ( ) 2.4 บุคลากรทางด้านสาธารณสุขระบุ.....
  - ( ) 2.5 อื่นๆ.....

ส่วนที่ 4 : ความพึงพอใจของท่านต่อการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในระดับพื้นที่

กิจกรรม การควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน	ระดับการประเมิน / คะแนน					
	มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	ไม่พึง พอใจ (0)
1. การให้ความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข / อสม.						
2. การจัดกิจกรรมรณรงค์เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน						
3. การสุมตรวจนคุณภาพเกลือเสริมไอโอดีน ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม. อย.น้อย ปีละ 2 ครั้ง ใน						
3.1 แหล่งผลิตเกลือ						
3.2 ร้านค้า / สถานที่จำหน่าย						
3.3 ครัวเรือน						
3.4 ร้านอาหาร/ แผงลอย						
3.5 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก						
3.6 โรงเรียน						
4. การจ่ายยาเม็ดเสริมไอโอดีนให้แก่หญิงตั้งครรภ์ทุกคนที่มาฝากครรภ์ในสถานบริการสาธารณสุข						
5. การพัฒนา ชุมชน/หมู่บ้านของท่านให้เป็น “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน” เพื่อควบคุม ป้องกันโรคขาดสารไอโอดีโนอย่างยั่งยืน						
6. การแต่งตั้งให้ อสม. เป็นทูตไอโอดีน เพื่อให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน และสุมตรวจนคุณภาพเกลือบริโภคเสริมไอโอดีนในครัวเรือน ร้านค้า ฯลฯ						

เกณฑ์การให้คะแนน

ส่วนที่ 2 : ความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน จำนวน 10 ข้อฉะ 1 คะแนน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ข้อที่ 1 , 3 , 6 : ตอบ ไม่ใช่ ได้ข้อละ 1 คะแนน ตอบ ใช่ = 0 คะแนน

ข้อที่ 2 , 4 , 5 , 7, 8, 9 , 10 : ตอบ ใช่ ได้ข้อละ 1 คะแนน ตอบ ไม่ใช่ = 0 คะแนน

ได้คะแนนระหว่าง 8 - 10 คะแนน = มีความรู้ระดับดีมาก

ได้คะแนนระหว่าง 5 - 7 คะแนน = มีความรู้ระดับดี

ได้คะแนน < 5 คะแนน = ต้องปรับปรุง (ยังไม่น่าพอใจ)

*****

ส่วนที่ 3 : การปฏิบัติในการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา

ข้อคำถามมีทั้งหมด 10 ข้อ คะแนนเต็มขึ้นกับบริบทแต่ละหมู่บ้าน

ข้อที่ 1 , 3, 5 , 6 , 7 ตอบว่า ทำ ได้ข้อละ 1 คะแนน ตอบ ไม่ทำ = 0 คะแนน

ข้อที่ 2 , 4 ตอบว่า ทำ ในแต่ละช้อยอย ได้ 1 คะแนน ตอบ ไม่ทำ = 0 คะแนน

ข้อที่ 8 - 10 ในแต่ละข้อคำถาม ถ้าตอบมากกว่า 1 ข้อ ได้ 2 คะแนน

ตอบ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน ไม่ตอบ = 0 คะแนน

ในกรณีที่หมู่บ้านนั้นไม่มี แหล่งผลิตเกลือ / ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / โรงเรียน ไม่ต้องนำมาคิดคะแนน

ได้คะแนน $\geq 75\%$ ของคะแนนเต็ม = มีการปฏิบัติในระดับดีมาก

ได้คะแนนระหว่าง 60 - 74% ของคะแนนเต็ม = มีการปฏิบัติในระดับดี

ได้คะแนน < 60% ของคะแนนเต็ม = การปฏิบัติต้องปรับปรุง (ยังไม่น่าพอใจ)

*****

ส่วนที่ 4 : ความพึงพอใจของท่านต่อการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในระดับพื้นที่

จำนวน 6 ข้อคำถาม แต่ละข้อคำถาม / ช้อยอย ตอบ

พึงพอใจมากที่สุด = 5 คะแนน พึงพอใจมาก = 4 คะแนน

พึงพอใจปานกลาง = 3 คะแนน พึงพอใจน้อย = 2 คะแนน

พึงพอใจน้อยที่สุด = 1 คะแนน ไม่พึงพอใจ = 0 คะแนน

ในกรณีที่หมู่บ้านนั้นไม่มี แหล่งผลิตเกลือ / ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / โรงเรียน ไม่ต้องนำมาคิดคะแนน

ได้คะแนน $\geq 90\%$ ของคะแนนเต็ม = มีความพึงพอใจในระดับดีมาก

ได้คะแนนระหว่าง 75 - 89 % ของคะแนนเต็ม = มีความพึงพอใจในระดับดี

ได้คะแนน < 75 % ของคะแนนเต็ม = ต้องปรับปรุง (ยังไม่น่าพอใจ)

แบบฟอร์ม 5 : แบบสอบถามความรู้ การปฏิบัติ และความพึงพอใจ เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของประชาชน

- คำชี้แจง 1)** แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามความรู้ การปฏิบัติ และความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับ การควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ โดยให้เลือกเครื่องหมาย ✓ หรือกรอกข้อมูลตามความเป็นจริง
- 2) จำนวนประชาชนที่สอบถามขึ้นกับบริบทของแต่ละพื้นที่ โดยอาจจะสอบถามทุกครัวเรือนหรือ สุ่มอย่างน้อย 30% ของครัวเรือน โดยสุ่มให้มีการกระจายตัวครอบคลุมครัวเรือนใกล้ - ไกล กระจายกลุ่มอายุ ในกรณีที่ในหมู่บ้านมีหญิงตั้งครรภ์และหญิงให้นมบุตรต้องสอบถามทุกคน

ส่วนที่ 1 ; ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 ชื่อ - ลูก ( ) นาย ( ) นาง ( ) น.ส.....
บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อบ้าน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....
- 1.2 อายุ.....ปี
- 1.3 อาชีพ ( ) 1. รับราชการ ( ) 2. รัฐวิสาหกิจ ( ) 3. รับจ้าง
( ) 4. เกษตรกร ( ) 5. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ( ) 6. แม่บ้าน
( ) 7. นักเรียน/นักศึกษา ( ) 8. อื่นๆ.....

ส่วนที่ 2 : ความรู้ของประชาชนเรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1. สารไอโอดีนไม่มีผลต่อการเสริมสร้างพัฒนาการทางสติปัญญา		
2. เด็กที่ขาดสารไอโอดีนจะมีสติปัญญาไม่แตกต่างจากเด็กที่ไม่ขาดสารไอโอดีน		
3. อาหารทะเล เช่น ปลา สาหร่ายทะเล เป็นแหล่งอาหารที่มีสารไอโอดีน		
4. เกลือทะเลเป็นแหล่งอาหารที่มีสารไอโอดีนเพียงพอ กับความต้องการของร่างกาย		
5. ผู้ใหญ่ไม่มีความต้องการสารไอโอดีนต่อเนื่องเหมือนวัยเด็ก		
6. เกลือเสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพ หมายถึงเกลือบริโภคที่มีปริมาณไอโอดีนไม่น้อยกว่า 20 มิลลิกรัม และไม่เกิน 40 มิลลิกรัม ต่อเกลือบริโภค 1 กิโลกรัม ตามประกาศ กระทรวงสาธารณสุข เรื่องเกลือบริโภค		

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่
7. เครื่องปั้นรูส์ที่ต้องเติมสารไอโอดีนตามกฎหมาย ได้แก่ เกลือบริโภค น้ำปลา น้ำเกลือปั้นอาหาร และซอส ซึ่ง ที่ทำจากถั่วเหลือง		
8. ผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีนที่ได้คุณภาพ พิจารณาได้จากเครื่องหมายรับรองจาก อย.		
9. หยุงตังครัวก็ควรกินยาเม็ดเสริมไอโอดีนวันละ 1 เม็ด ทุกวัน เพื่อป้องกัน การขาดสารไอโอดีน		
10. วันไอโอดีนแห่งชาติตรงกับวันที่ 25 มิถุนายนของทุกปี		

ส่วนที่ 3 : การปฏิบัติของประชาชน ในการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านและสมาชิกในครอบครัวได้ปฏิบัติตามในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่

คำถาม	ไม่ทำ (0 คะแนน)	ทำ (1 คะแนน)
1. ท่านและสมาชิกในครอบครัวเลือกซื้อเกลือเสริมไอโอดีนและหรือน้ำปลาเสริม ไอโอดีน เพื่อใช้ในการปั้นและประกอบอาหาร		
2. ท่านและสมาชิกในครอบครัวใช้เกลือเสริมไอโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริม ไอโอดีนในการปั้นและประกอบอาหาร		
3. ท่านและสมาชิกในครอบครัวกินอาหารนอกบ้าน (ซื้ออาหารถุง อาหารกล่องปั้น สำเร็จ / กินที่ร้านอาหาร) จากร้านที่มีสติ๊กเกอร์ระบุข้อความว่า “ร้านนี้ใช้ เกลือเสริมไอโอดีนและหรือผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีน ปั้นและประกอบอาหาร”		
4. ในขณะที่ท่านตั้งครรภ์หรือสมาชิกในครอบครัวของท่านตั้งครรภ์ จะกิน ยาเม็ดเสริมไอโอดีนทุกวันฉลุย 1 เม็ด		
5. ท่านและสมาชิกในครอบครัวเข้าร่วมรับฟังความรู้ / ข้อมูลข่าวสาร / กิจกรรม รณรงค์ เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน อย่างน้อย 1 ครั้ง		

6. เมื่อสักพักที่ที่ผ่านมาท่านได้กินอาหารที่มีไอโอดีนต่อไปนี้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ( ) 1. อาหารที่ปั้นด้วยเกลือเสริมไอโอดีนและหรือน้ำปลาเสริมไอโอดีน
  - ( ) 2. อาหารทะเล
  - ( ) 3. ไข่เสริมไอโอดีน
  - ( ) 4. บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปเสริมไอโอดีน
  - ( ) 5. อื่นๆ.....

หมายเหตุ ผลิตภัณฑ์เสริมไอโอดีน ได้แก่ น้ำปลา น้ำเกลือปั้นรูส์ และซอส ซึ่ง ที่ทำจากถั่วเหลือง

7. โปรดระบุผลิตภัณฑ์ที่มีไอโอดีนที่มีอยู่ในที่พักอาศัยของท่าน 3 ชนิด

- 1.....
- 2.....
- 3.....

4. ( ) ไม่รู้จัก ไม่ทราบ

8. ท่านได้รับความรู้ หรือรับทราบข้อมูล ข่าวสาร เรื่องโรคขาดสารไอโอดีนหรือไม่ จากช่องทางใดบ้าง

- ( ) 1. ไม่เคยรับรู้เรื่องโรคขาดสารไอโอดีน (ถ้าตอบข้อนี้ให้ข้ามไปส่วนที่ 4)
- ( ) 2. ได้รับทราบความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
( ) 2.1 โทรทัศน์ ระบุรายการ.....
( ) 2.2 วิทยุ ระบุคลื่นความถี่..... รายการ.....
( ) 2.3 หนังสือพิมพ์ระบุ.....
( ) 2.4 บุคลากรทางด้านสาธารณสุขระบุ.....
( ) 2.5 อื่นๆระบุ.....

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ส่วนที่ 4 : ความพึงพอใจของท่านต่อการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในระดับพื้นที่

กิจกรรม การควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน	ระดับการประเมิน / คะแนน					
	มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	ไม่พึง พอใจ (0)
1. การให้ความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข / อสม.						
2. การจัดกิจกรรมรณรงค์เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน						
3. การสุมตรวจนคุณภาพเกลือเสริมไอโอดีน ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม. อย.น้อย ปีละ 2 ครั้ง ใน						
3.1 แหล่งผลิตเกลือ						
3.2 ร้านค้า / สถานที่จำหน่าย						
3.3 ครัวเรือน						
3.4 ร้านอาหาร/ แผงลอย						
3.5 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก						
3.6 โรงเรียน						
4. การจ่ายยาเม็ดเสริมไอโอดีนให้แก่หญิงตั้งครรภ์ทุกคนที่มาฝากครรภ์ในสถานบริการสาธารณสุข						
5. การพัฒนา ชุมชน/หมู่บ้านของท่านให้เป็น “ชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน” เพื่อควบคุม ป้องกันโรคขาดสารไอโอดีโนย่างยั่งยืน						
6. การแต่งตั้งให้ อสม. เป็นทูตไอโอดีน เพื่อให้ความรู้ข้อมูลข่าวสาร แก่ประชาชน และสุมตรวจนคุณภาพเกลือบริโภคเสริมไอโอดีนในครัวเรือน ร้านค้า ฯลฯ						

เกณฑ์การให้คะแนน

ส่วนที่ 2 : ความรู้เรื่องการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน จำนวน 10 ข้อฉะ 1 คะแนน
คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ข้อที่ 1 , 2 , 4 , 5 : ตอบ ไม่ใช่ ได้ข้อละ 1 คะแนนตอบ ใช่ = 0 คะแนน

ข้อที่ 6 , 7 , 8 , 9 , 10 : ตอบ ใช่ ได้ข้อละ 1 คะแนน ตอบ ไม่ใช่ = 0 คะแนน

ได้คะแนนระหว่าง 8 - 10 คะแนน = มีความรู้ระดับดีมาก

ได้คะแนนระหว่าง 5 - 7 คะแนน = มีความรู้ระดับดี

ได้คะแนน < 5 คะแนน = ต้องปรับปรุง (ยังไม่น่าพอใจ)

*****

ส่วนที่ 3 : การปฏิบัติในการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา

ข้อคำถามมีทั้งหมด 8 ข้อ คะแนนเต็ม 11 คะแนน

ข้อที่ 1 - 5 ตอบว่า ทำ ได้ข้อละ 1 คะแนน ตอบ ไม่ทำ = 0 คะแนน

ข้อที่ 6 - 8 ในแต่ละข้อคำถาม ถ้าตอบมากกว่า 1 ข้อ ได้ 2 คะแนน

ตอบ 1 ข้อ ได้ 1 คะแนน ไม่ตอบ = 0 คะแนน

ได้คะแนนระหว่าง 9 - 11 คะแนน = มีการปฏิบัติในระดับดีมาก

ได้คะแนนระหว่าง 6 - 8 คะแนน = มีการปฏิบัติในระดับดี

ได้คะแนน < 6 คะแนน = การปฏิบัติต้องปรับปรุง (ยังไม่น่าพอใจ)

*****

ส่วนที่ 4 : ความพึงพอใจของท่านต่อการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนในระดับพื้นที่
จำนวน 6 ข้อคำถาม แต่ละข้อคำถาม / ข้อย่อย ตอบ

พึงพอใจมากที่สุด = 5 คะแนน พึงพอใจมาก = 4 คะแนน

พึงพอใจปานกลาง = 3 คะแนน พึงพอใจน้อย = 2 คะแนน

พึงพอใจน้อยที่สุด = 1 คะแนน ไม่พึงพอใจ = 0 คะแนน

ในการณ์ที่หมู่บ้านนั้นไม่มี แหล่งผลิตเกลือ / ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / โรงเรียน ไม่ต้องนำมาคิดคะแนน

ได้คะแนน > 90 % ของคะแนนเต็ม = มีความพึงพอใจในระดับดีมาก

ได้คะแนนระหว่าง 75 - 89 % ของคะแนนเต็ม = มีความพึงพอใจในระดับดี

ได้คะแนน < 75 % ของคะแนนเต็ม = ต้องปรับปรุง (ยังไม่น่าพอใจ)

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ที่ปรึกษา

ดร.นายแพทย์พรเทพ ศิริวนารังสรรค์
นายแพทย์ณรงค์ สายวงศ์
แพทย์หญิงแสงโสม สีนะวัฒน์

นายสจña ตามาพงษ์

บรรณาธิการ

แพทย์หญิงภาพรรณ วิริยะอุตสาหกุล

คณะกรรมการ

● สำนักโภชนาการ กรมอนามัย

แพทย์หญิงสายพิณ โชคิวิเชียร
นางสาววรลักษณ์ คงหนู
แพทย์หญิงสุนิสา สดตนันท์
นางสาวพყงศ์ กันหนู
นางสาวนันทจิต บุญมงคล
นางสาวรัตนวดี พึงคำ[†]
นางสาวใจรัก ลอยสงเคราะห์
นางสาวณัฐนิช อินทร์เข้า

● ศูนย์อนามัยที่ 1 กรุงเทพมหานคร

นางสิตา สุขเจริญ[†]
ดร.กานดาวสี ม激烈[†]

● ศูนย์อนามัยที่ 4 ราชบุรี

นางจุฑาภรณ์ ชูสมภพ
นางสาวชัชฎาภรณ์ จิตตา[†]
นางสาวกุสุมา ปิภัสปาตี

● สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี

นางภัทรกร เอี่ยมสะอาด
นางสุมา ทองมา

● เทศบาลตำบลท่าไม้ราก จังหวัดเพชรบุรี

นายณัฐกฤช กรีชาธร

อธิบดีกรมอนามัย
รองอธิบดีกรมอนามัย
นักวิชาการสาธารณสุขทรงคุณวุฒิ
(ด้านโภชนาการ)
ที่ปรึกษาสำนักโภชนาการ

ผู้อำนวยการสำนักโภชนาการ

นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ
นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ
นายแพทย์ชำนาญการ
นักโภชนาการชำนาญการ
นักโภชนาการชำนาญการ
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นักโภชนาการ
นักโภชนาการ

นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ
นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ
(ด้านโภชนาการ)
นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ
นักโภชนาการ

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

รองนายกเทศมนตรีตำบลท่าไม้ราก

ผลิตและเผยแพร่โดย : สำนักโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กุมภาพันธ์ 2554 จำนวน 1,500 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 2 : ตุลาคม 2555 จำนวน 3,500 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 3 : กันยายน 2556 จำนวน 10,400 เล่ม

พิมพ์ที่ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

ISBN : 978-616-11-0613-3

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

